

The Polish Underground State. The communist underground.

- [The Polish Underground State. The communist underground.](#)
- [Lesson plan \(Polish\)](#)
- [Lesson plan \(English\)](#)

The Polish Underground State. The communist underground.

Home Army soldiers during Operation Tempest in Lublin, July 1944

Source: Centralne Archiwum Wojskowe, Wikimedia Commons, licencja: CC 0.

[Link to the lesson](#)

You will learn

- why the Polish Underground State was unique on the global scale;
- the shape of the military and political covert activity in the country;
- the shape of the communist resistance in the country;
- what Home Army and Gray Ranks were;
- what the “Trial of the Sixteen” was and about its meaning”;
- how the process of takeover of power by the communists in liberated Poland started.

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie abstraktu

Before the end of the 1939 Defensive War, the first **covert** resistance groups were already operating on the Polish land. The largest of them was created as early as on 27 September 1939 by General Michał Tokarzewski-Karaszewicz **Service for Poland's Victory**. This was the start of forming of the secret structures of the state – **Polish Underground State** on occupied Polish land. However, the Service for Poland's Victory did not meet with the approval of Prime Minister Sikorski, who called into life **the Union of Armed Struggle** (1939), headed by General Kazimierz Sosnkowski, which in February 1942 was transformed into **Home Army**. Its first commander was general Stefan Grot-Rowecki, and its reach covered the entire area of the occupied state.

Apart from military covert activities, political **covert** groups created by parties went underground were developing in the country equally actively. The Civil work of the **Polish Underground State** was directed by established in 1940 **Government Delegation for Poland**, the main task of which was to maintain the continuity of the state institutions and to ensure normal functioning of the state. One of its branches was the Directorate of Civil Resistance,

which was responsible for the protection and self-organisation of the society for resistance purposes, and the Directorate of **Covert** Resistance, which was supposed to conduct the ongoing struggle, undertaking sabotage and diversion activities.

Also the Polish communists, gathered around the Polish Workers' Party (1942) and created in the USSR **Union of Polish Patriots** (1943) tried to undertake **covert** operations. Their intensity increased in particular after repeated breaking off the relations with the Polish government-in-exile in London. As a refusal of the right of the **government-in-exile** and its representatives in the occupied state to represent all Poles, the **State National Council** (1944) was established on Stalin's initiative, and then the **Polish Committee of National Liberation** – its executive body. They soon became the foundation of future, Provisional Government of National Unity (1945), which was controlled by the communists and took over the power in the already liberated country.

Task 1

Get acquainted with the major events in the activity of the Polish Underground State and organize your knowledge. Which of the events were the most important and why?

Source: Dąbrowiecki, Jerzy Tomaszewski, Polish Army, domena publiczna.

Task 2

Look at the Home Army symbols and then characterize their elements and try to explain what they mean:

Brass Home Army eagle, made 1942-45

Source: a. nn., licencja: CC BY-ND 1.0.

Exercise 1

Match terms to definitions.

secret activities of the political organisations in opposition to the authorities (usually the occupant). They are directly linked with the activities of the resistance., armed organisation of the Polish Workers Party during World War II. It existed in years 1942-1944, and its first commander was Bolesław Mołojec., the covert cryptonym of scouts belonging to the Polish Scouting Association during World War II. They co-operated with the Home Army and the government-in-exile., covert activities usually of the youth against the German occupant. They included, i.a.: painting of patriotic slogans and symbols, distribution of leaflets, ridiculing the occupant or sending warnings., the name of illegal classes and lectures organised outside schools in the period of the partition of Poland or during occupation. Most often conducted at private houses.

Underground education	
Gray Ranks	
Covert Activities	
People's Guard	
Minor Sabotage	

Task 3

Write a comment on the photo. List the names and surnames of people who have been photographed. Explain the reason why one of these figures holds Polish emblem.

Photo published in the USSR by the TASS agency on November 15, 1944 and by "Głos Ludu" newspaper in Lublin

Source: TASS, domena publiczna.

Keywords

underground state, Home Army, covert activities, underground education, government-in-exile

Glossary

Polish Underground State

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Polskie Państwo Podziemne – istniejące w czasie II wojny światowej tajne struktury państwa polskiego na terenach okupowanych przez III Rzeszę i ZSRR. Istniało od 27

września 1939 do 1 lipca 1945 roku.

Government-in-exile

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Rząd na uchodźstwie – polski rząd w latach 1939–1990 będący jedyną legalną, w świetle polskiego prawa, kontynuacją władz Rzeczypospolitej Polskiej po wybuchu II wojny światowej. Jego siedzibą był najpierw Paryż, następnie Angers, a od 1940 r. Londyn. Zakończył swoją działalność po wyborze Lecha Wałęsy na prezydenta Polski.

Covert Activities

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Konspiracja – tajna działalność prowadzona przez organizacje polityczne skierowana przeciw władzy, najczęściej okupanta kraju. Ma bezpośredni związek z działaniami ruchu oporu.

Service for Poland's Victory

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Służba Zwycięstwu Polski – polska organizacja konspiracyjna powołana we wrześniu 1939 r., której celem była walka o wyzwolenie Polski w przedwojennych granicach. Jej dowódcą był gen. Michał Tokarzewski-Karaszewicz.

Union of Armed Struggle (ZWZ)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Związek Walki Zbrojnej (ZWZ) – inaczej Siły Zbrojne w Kraju, organizacja konspiracyjna o charakterze zbrojnym istniejąca od listopada 1939 do lipca 1942 r., przekształcona następnie w Amię Krajową. Komendantem Głównym został płk. Stefan Grot-Rowecki.

Home Army (AK)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Armia Krajowa (AK) – Siły Zbrojne w Kraju; tajne siły zbrojne Polskiego Państwa Podziemnego w czasie II wojny światowej działające na okupowanych ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej. Były podporządkowane Naczelnemu Wodzowi. Pierwszym dowódcą został gen. Stefan Grot-Rowecki. Działała od 14 lutego 1942 do 19 stycznia 1945 r. i liczyła nawet do 390 tys. żołnierzy.

Gray Ranks

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Szare Szeregi – konspiracyjny kryptonim harcerzy zrzeszonych w Związku Harcerstwa Polskiego w okresie II wojny światowej. W swoich działaniach współpracowali z Armią Krajową oraz władzami rządu na uchodźctwie.

Government Delegation for Poland

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Delegatura Rządu na Kraj – naczelny organ tajnych władz w okupowanym kraju utworzony w 1940 r. Kierowała pracą cywilną Polskiego Państwa Podziemnego, a jej głównym zadaniem było utrzymanie ciągłości instytucji państwowych.

Minor sabotage

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Mały Sabotaż – akcje konspiracyjne przeprowadzane najczęściej przez młodzież w przeciwko okupantowi niemieckiemu. Należały do nich, m.in.: wypisywanie patriotycznych haseł i znaków, rozrzucanie ulotek, ośmieszanie okupanta czy wysyłanie ostrzeżeń.

Underground education

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Tajne komplety – określenie nielegalnych zajęć i wykładów organizowanych poza szkołami w okresie zaborów lub okupacji. Najczęściej odbywało się w prywatnych domach.

Trial of the Sixteen

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Proces szesnastu – pokazowy proces polityczny szesnastu przywódców Polskiego Państwa Podziemnego, porwanych przez Rosjan i oskarżonych o kolaborację z Niemcami. Miał miejsce w Moskwie w czerwcu 1945 r.

People's Guard

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Gwardia Ludowa – zbrojna organizacja Polskiej Partii Robotniczej w czasie II wojny światowej. Istniała w latach 1942-1944, a jej pierwszym dowódcą był Bolesław Mołojec.

Union of Polish Patriots (ZPP)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Związek Patriotów Polskich (ZPP) – organizacja polityczna utworzona w ZSRR przez polskich komunistów w 1943 r. Prowadziła działalność propagandową na rzecz sowieckiej Rosji. Był w pełni podporządkowany Stalinowi i stanowił narzędzie jego polityki.

State National Council (KRN)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Krajowa Rada Narodowa (KRN) – utworzony 1 stycznia 1944 r. przez polskich komunistów samozwańczy parlament, określający się jako „faktyczna reprezentacja polityczna narodu polskiego”. Miała być alternatywą dla Rządu RP na uchodźstwie. Na jego czele stanął Bolesław Bierut. Istniał do stycznia 1947 r.

Polish Committee of National Liberation (PKWN)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (PKWN) – marionetkowy i tymczasowy organ władzy wykonawczej Rzeczypospolitej Polski utworzony w 1944 r. utworzony i zdominowany przez komunistów. Działał pod ścisłą kontrolą Stalina.

Lesson plan (Polish)

Temat: Polskie Państwo Podziemne. Podziemie komunistyczne.

Adresat

Uczniowie klasy VIII szkoły podstawowej

Podstawa programowa

XXXIV. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń:

4. charakteryzuje polityczną i militarną działalność polskiego państwa podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów.

XXXVII. Początki komunizmu w Polsce. Uczeń:

1. przedstawia okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez komunistów (rola Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, referendum ludowe, wybory w 1947 r.).

Ogólny cel kształcenia

Uczeń dowie się o specyfice działania polskiego państwa podziemnego.

Kompetencje kluczowe

- porozumiewanie się w językach obcych;
- kompetencje informatyczne;
- umiejętność uczenia się.

Kryteria sukcesu

Uczeń nauczy się:

- dlaczego Polskie Państwo Podziemne było fenomenem na skalę światową;
- jak kształtowała się konspiracja wojskowa i polityczna w kraju;
- jak kształtował się komunistyczny ruch oporu w kraju;
- czym były Armia Krajowa i Szare Szeregi;
- czym był i jakie miał znaczenie „proces szesnastu”;
- jak rozpoczął się proces przejmowania władzy przez komunistów w wyzwolonej Polsce.

Metody/techniki kształcenia

- **podające**
 - pogadanka.
- **aktywizujące**
 - dyskusja.

- **programowane**
 - z użyciem komputera;
 - z użyciem e-podręcznika.
- **praktyczne**
 - ćwiczeń przedmiotowych.

Formy pracy

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne

- e-podręcznik;
- zeszyt i kredki lub pisaki;
- tablica interaktywna, tablety/komputery.

Przebieg zajęć

Faza wstępna

1. Prowadzący lekcję podaje temat lekcji, określa cel zajęć i wspólnie z uczniami ustala kryteria sukcesu.
2. Nauczyciel odtwarza nagranie abstraktu. Co jakiś czas zatrzymuje je, prosząc uczniów, by opowiedzieli własnymi słowami to, co przed chwilą usłyszeli. W ten sposób uczniowie ćwiczą słuchanie ze zrozumieniem.

Faza realizacyjna

1. Lektura treści abstraktu. Nauczyciel wykorzystuje tekst do pracy indywidualnej lub w parach według następujących kroków: 1) pobieżne przejście tekstu, 2) postawienie pytań, 3) dokładne czytanie, 4) streszczenie poszczególnych części tekstu, 5) powtórzenie treści lub przeczytanie całego tekstu.
2. Omówienie informacji przedstawionych na osi czasu. Następnie nauczyciel dzieli klasę na grupy - tyle, ile jest wydarzeń na osi. Każdy zespół opracowuje jedno przydzielone zagadnienie, pogłębiając informacje zawarte w abstrakcie. Następnie uczniowie prezentują swoje omówienia.
3. Nauczyciel wspólnie z uczniami podsumowuje dotychczasowy przebieg zajęć.
4. Uczniowie analizują galerię ilustracji i wykonują Polecenie 2. Aby odpowiedzieć na pytanie, mogą korzystać ze źródeł internetowych lub innych publikacji. Nauczyciel sprawdza poprawność odpowiedzi i udziela uczniom informacji zwrotnej.
5. Uczniowie w parach rozwiązują Ćwiczenie 1. Nauczyciel sprawdza, czy zadanie zostało prawidłowo wykonane, i udziela uczniom informacji zwrotnej.

6. Uczniowie analizują ilustrację i wykonują Polecenie 3. Aby odpowiedzieć na pytanie, mogą korzystać ze źródeł internetowych lub innych publikacji. Nauczyciel sprawdza poprawność odpowiedzi i udziela uczniom informacji zwrotnej.

Faza podsumowująca

1. Nauczyciel prosi chętnego ucznia o podsumowanie lekcji z jego punktu widzenia. Pyta pozostałych uczniów, czy chcieliby coś dodać do wypowiedzi kolegi na temat wiedzy i umiejętności opanowanych na lekcji.
2. Nauczyciel pyta: Gdyby z przedstawionego na lekcji materiału miała się odbyć kartkówka, jakie pytania waszym zdaniem powinny zostać zadane? Gdyby uczniowie nie wyczerpali najistotniejszych zagadnień, nauczyciel może uzupełnić ich propozycje.

Praca domowa

1. Odsłuchaj w domu nagrania abstraktu. Zwróć uwagę na wymowę, akcent i intonację. Naucz się prawidłowo wymawiać poznane na lekcji słowa.
2. Wykonaj w domu notatkę z lekcji, np. metodą sketchnotingu.

W tej lekcji zostaną użyte m.in. następujące pojęcia oraz nagrania

Pojęcia

Polish Underground State

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słowa.

Polskie Państwo Podziemne – istniejące w czasie II wojny światowej tajne struktury państwa polskiego na terenach okupowanych przez III Rzeszę i ZSRR. Istniało od 27 września 1939 do 1 lipca 1945 roku.

Government-in-exile

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słowa.

Rząd na uchodźstwie – polski rząd w latach 1939–1990 będący jedyną legalną, w świetle polskiego prawa, kontynuacją władz Rzeczypospolitej Polskiej po wybuchu II wojny

światowej. Jego siedzibą był najpierw Paryż, następnie Angers, a od 1940 r. Londyn. Zakończył swoją działalność po wyborze Lecha Wałęsy na prezydenta Polski.

Covert Activities

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Konspiracja – tajna działalność prowadzona przez organizacje polityczne skierowana przeciw władzy, najczęściej okupanta kraju. Ma bezpośredni związek z działaniami ruchu oporu.

Service for Poland's Victory

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Służba Zwycięstwu Polski – polska organizacja konspiracyjna powołana we wrześniu 1939 r., której celem była walka o wyzwolenie Polski w przedwojennych granicach. Jej dowódcą był gen. Michał Tokarzewski-Karaszewicz.

Union of Armed Struggle (ZWZ)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Związek Walki Zbrojnej (ZWZ) – inaczej Siły Zbrojne w Kraju, organizacja konspiracyjna o charakterze zbrojnym istniejąca od listopada 1939 do litego 1942 r., przekształcona następnie w Amię Krajową. Komendantem Głównym został płk. Stefan Grot-Rowecki.

Home Army (AK)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Armia Krajowa (AK) – Siły Zbrojne w Kraju; tajne siły zbrojne Polskiego Państwa Podziemnego w czasie II wojny światowej działające na okupowanych ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej. Były podporządkowane Naczelnemu Wodzowi. Pierwszym

dowódcą został gen. Stefan Grot-Rowecki. Działała od 14 lutego 1942 do 19 stycznia 1945 r. i liczyła nawet do 390 tys. żołnierzy.

Gray Ranks

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Szare Szeregi – konspiracyjny kryptonim harcerzy zrzeszonych w Związku Harcerstwa Polskiego w okresie II wojny światowej. W swoich działaniach współpracowali z Armią Krajową oraz władzami rządu na uchodźctwie.

Government Delegation for Poland

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Delegatura Rządu na Kraj – naczelny organ tajnych władz w okupowanym kraju utworzony w 1940 r. Kierowała pracą cywilną Polskiego Państwa Podziemnego, a jej głównym zadaniem było utrzymanie ciągłości instytucji państwowych.

Minor sabotage

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Mały Sabotaż – akcje konspiracyjne przeprowadzane najczęściej przez młodzież w przeciwko okupantowi niemieckiemu. Należały do nich, m.in.: wypisywanie patriotycznych haseł i znaków, rozrzucanie ulotek, ośmieszanie okupanta czy wysyłanie ostrzeżeń.

Underground education

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Tajne komplety – określenie nielegalnych zajęć i wykładów organizowanych poza szkołami w okresie zaborów lub okupacji. Najczęściej odbywało się w prywatnych domach.

Trial of the Sixteen

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Proces szesnastu – pokazowy proces polityczny szesnastu przywódców Polskiego Państwa Podziemnego, porwanych przez Rosjan i oskarżonych o kolaborację z Niemcami. Miał miejsce w Moskwie w czerwcu 1945 r.

People's Guard

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Gwardia Ludowa – zbrojna organizacja Polskiej Partii Robotniczej w czasie II wojny światowej. Istniała w latach 1942-1944, a jej pierwszym dowódcą był Bolesław Mołojec.

Union of Polish Patriots (ZPP)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Związek Patriotów Polskich (ZPP) – organizacja polityczna utworzona w ZSRR przez polskich komunistów w 1943 r. Prowadziła działalność propagandową na rzecz sowieckiej Rosji. Był w pełni podporządkowany Stalinowi i stanowił narzędzie jego polityki.

State National Council (KRN)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Krajowa Rada Narodowa (KRN) – utworzony 1 stycznia 1944 r. przez polskich komunistów samozwańczy parlament, określający się jako „faktyczna reprezentacja polityczna narodu polskiego”. Miała być alternatywą dla Rządu RP na uchodźstwie. Na jego czele stanął Bolesław Bierut. Istniał do stycznia 1947 r.

Polish Committee of National Liberation (PKWN)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (PKWN) – marionetkowy i tymczasowy organ władzy wykonawczej Rzeczypospolitej Polski utworzony w 1944 r. utworzony i zdominowany przez komunistów. Działał pod ścisłą kontrolą Stalina.

Teksty i nagrania

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie abstraktu

The Polish Underground State. The communist underground.

Before the end of the 1939 Defensive War, the first covert resistance groups were already operating on the Polish land. The largest of them was created as early as on 27 September 1939 by General Michał Tokarzewski-Karaszewicz Service for Poland's Victory. This was the start of forming of the secret structures of the state – Polish Underground State on occupied Polish land. However, the Service for Poland's Victory did not meet with the approval of Prime Minister Sikorski, who called into life the Union of Armed Struggle (1939), headed by General Kazimierz Sosnkowski, which in February 1942 was transformed into Home Army. Its first commander was general Stefan Grot-Rowecki, and its reach covered the entire area of the occupied state.

Apart from military covert activities, political covert groups created by parties went underground were developing in the country equally actively. The Civil work of the Polish Underground State was directed by established in 1940 Government Delegation for Poland, the main task of which was to maintain the continuity of the state institutions and to ensure normal functioning of the state. One of its branches was the Directorate of Civil Resistance, which was responsible for the protection and self-organisation of the society for resistance purposes, and the Directorate of Covert Resistance, which was supposed to conduct the ongoing struggle, undertaking sabotage and diversion activities.

Also the Polish communists, gathered around the Polish Workers' Party (1942) and created in the USSR Union of Polish Patriots (1943) tried to undertake covert operations. Their intensity increased in particular after repeated breaking off the relations with the Polish government-in-exile in London. As a refusal of the right of the government-in-exile and its representatives in the occupied state to represent all Poles, the State National Council (1944) was established on Stalin's initiative, and then the Polish Committee of National

Liberation – its executive body. They soon became the foundation of future, Provisional Government of National Unity (1945), which was controlled by the communists and took over the power in the already liberated country.

Lesson plan (English)

Topic: The Polish Underground State. The communist underground.

Target group

8th-grade students of elementary school

Core curriculum

XXXIV. Poland under German and Soviet occupation. Pupil:

4. characterizes the political and military activities of the Polish underground state, including forms of resistance to the occupiers.

XXXVII. Beginnings of communism in Poland. Pupil:

1. presents the circumstances of the takeover of power in Poland by the communists (the role of the Polish Committee of National Liberation, popular referendum, elections in 1947).

General aim of education

The student will learn about the specificity of the Polish underground state.

Key competences

- communication in foreign languages;
- digital competence;
- learning to learn.

Criteria for success

The student will learn:

- why the Polish Underground State was a phenomenon on a global scale;
- how the military and political conspiracy in the country was shaped;
- how the communist resistance movement in the country was shaped;
- what were the Home Army and Gray Ranks;
- what was the „process of sixteen” and what was the meaning of it?;
- how the communists' takeover of power in liberated Poland began.

Methods/techniques

- **expository**
 - talk.
- **activating**

- discussion.
- **programmed**
 - with computer;
 - with e-textbook.
- **practical**
 - exercises concerned.

Forms of work

- individual activity;
- activity in pairs;
- activity in groups;
- collective activity.

Teaching aids

- e-textbook;
- notebook and crayons/felt-tip pens;
- interactive whiteboard, tablets/computers.

Lesson plan overview

Introduction

1. The teacher states the subject of the lesson, explains the aim of the lesson and together with students determines the success criteria to be achieved.
2. The teacher plays the recording of the abstract. Every now and then he stops it, asking the students to tell in their own words what they have just heard. This way, students practice listening comprehension.

Realization

1. Reading the content of the abstract. The teacher uses the text for individual work or in pairs, according to the following steps: 1) a sketchy review of the text, 2) asking questions, 3) accurate reading, 4) a summary of individual parts of the text, 5) repeating the content or reading the entire text.
2. Discussing information presented on the timeline. The teacher then divides the class into groups - as many as there are events on the axis. Each team works on one assigned issue, deepening the information contained in the abstract. Then the students present their discussions.
3. The teacher together with the students sums up the current course of classes.
4. Students analyze the gallery of illustrations and execute Task 2. To answer the question, they can use Internet sources or other publications. The teacher checks the correctness of the answer and provides feedback to the students.

5. Students in pairs solve the Exercise 1. The teacher checks if the task has been correctly completed and gives feedback to students.
6. Students analyze the illustration and execute Task 3. To answer the question, they can use Internet sources or other publications. The teacher checks the correctness of the answer and provides feedback to the students.

Summary

1. The teacher asks a willing student to summarize the lesson from his point of view. He asks other students if they would like to add anything to their colleague's statements.
2. The teacher asks: If there was going to be a test on the material we have covered today, what questions do you think would you have to answer?
If the students do not manage to name all the most important questions, the teacher may complement their suggestions.

Homework

1. Listen to the abstract recording at home. Pay attention to pronunciation, accent and intonation. Learn to pronounce the words learned during the lesson.
2. Make at home a note from the lesson, for example using the sketchnoting method.

The following terms and recordings will be used during this lesson

Terms

Polish Underground State

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Polskie Państwo Podziemne – istniejące w czasie II wojny światowej tajne struktury państwa polskiego na terenach okupowanych przez III Rzeszę i ZSRR. Istniało od 27 września 1939 do 1 lipca 1945 roku.

Government-in-exile

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Rząd na uchodźstwie – polski rząd w latach 1939–1990 będący jedyną legalną, w świetle polskiego prawa, kontynuacją władz Rzeczypospolitej Polskiej po wybuchu II wojny światowej. Jego siedzibą był najpierw Paryż, następnie Angers, a od 1940 r. Londyn. Zakończył swoją działalność po wyborze Lecha Wałęsy na prezydenta Polski.

Covert Activities

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Konspiracja – tajna działalność prowadzona przez organizacje polityczne skierowana przeciw władzy, najczęściej okupanta kraju. Ma bezpośredni związek z działaniami ruchu oporu.

Service for Poland's Victory

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Służba Zwycięstwu Polski – polska organizacja konspiracyjna powołana we wrześniu 1939 r., której celem była walka o wyzwolenie Polski w przedwojennych granicach. Jej dowódcą był gen. Michał Tokarzewski-Karaszewicz.

Union of Armed Struggle (ZWZ)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Związek Walki Zbrojnej (ZWZ) – inaczej Siły Zbrojne w Kraju, organizacja konspiracyjna o charakterze zbrojnym istniejąca od listopada 1939 do lipca 1942 r., przekształcona następnie w Armię Krajową. Komendantem Głównym został płk. Stefan Grot-Rowecki.

Home Army (AK)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Armia Krajowa (AK) – Siły Zbrojne w Kraju; tajne siły zbrojne Polskiego Państwa Podziemnego w czasie II wojny światowej działające na okupowanych ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej. Były podporządkowane Naczelnemu Wodzowi. Pierwszym dowódcą został gen. Stefan Grot-Rowecki. Działała od 14 lutego 1942 do 19 stycznia 1945 r. i liczyła nawet do 390 tys. żołnierzy.

Gray Ranks

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Szare Szeregi – konspiracyjny kryptonim harcerzy zrzeszonych w Związku Harcerstwa Polskiego w okresie II wojny światowej. W swoich działaniach współpracowali z Armią Krajową oraz władzami rządu na uchodźctwie.

Government Delegation for Poland

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Delegatura Rządu na Kraj – naczelny organ tajnych władz w okupowanym kraju utworzony w 1940 r. Kierowała pracą cywilną Polskiego Państwa Podziemnego, a jej głównym zadaniem było utrzymanie ciągłości instytucji państwowych.

Minor sabotage

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Mały Sabotaż – akcje konspiracyjne przeprowadzane najczęściej przez młodzież w przeciwko okupantowi niemieckiemu. Należały do nich, m.in.: wypisywanie patriotycznych haseł i znaków, rozrzucanie ulotek, ośmieszanie okupanta czy wysyłanie ostrzeżeń.

Underground education

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Tajne komplety – określenie nielegalnych zajęć i wykładów organizowanych poza szkołami w okresie zaborów lub okupacji. Najczęściej odbywało się w prywatnych domach.

Trial of the Sixteen

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Proces szesnastu – pokazowy proces polityczny szesnastu przywódców Polskiego Państwa Podziemnego, porwanych przez Rosjan i oskarżonych o kolaborację z Niemcami. Miał miejsce w Moskwie w czerwcu 1945 r.

People's Guard

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Gwardia Ludowa – zbrojna organizacja Polskiej Partii Robotniczej w czasie II wojny światowej. Istniała w latach 1942-1944, a jej pierwszym dowódcą był Bolesław Mołojec.

Union of Polish Patriots (ZPP)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Związek Patriotów Polskich (ZPP) – organizacja polityczna utworzona w ZSRR przez polskich komunistów w 1943 r. Prowadziła działalność propagandową na rzecz sowieckiej Rosji. Był w pełni podporządkowany Stalinowi i stanowił narzędzie jego polityki.

State National Council (KRN)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Krajowa Rada Narodowa (KRN) – utworzony 1 stycznia 1944 r. przez polskich komunistów samozwańczy parlament, określający się jako „faktyczna reprezentacja polityczna narodu polskiego”. Miała być alternatywą dla Rządu RP na uchodźstwie. Na jego czele stanął Bolesław Bierut. Istniał do stycznia 1947 r.

Polish Committee of National Liberation (PKWN)

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie dźwiękowe słówka.

Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (PKWN) – marionetkowy i tymczasowy organ władzy wykonawczej Rzeczypospolitej Polski utworzony w 1944 r. utworzony i zdominowany przez komunistów. Działał pod ścisłą kontrolą Stalina.

Texts and recordings

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

Nagranie abstraktu

The Polish Underground State. The communist underground.

Before the end of the 1939 Defensive War, the first covert resistance groups were already operating on the Polish land. The largest of them was created as early as on 27 September 1939 by General Michał Tokarzewski-Karaszewicz Service for Poland's Victory. This was the start of forming of the secret structures of the state – Polish Underground State on occupied Polish land. However, the Service for Poland's Victory did not meet with the approval of Prime Minister Sikorski, who called into life the Union of Armed Struggle (1939), headed by General Kazimierz Sosnkowski, which in February 1942 was transformed into Home Army. Its first commander was general Stefan Grot-Rowecki, and its reach covered the entire area of the occupied state.

Apart from military covert activities, political covert groups created by parties went underground were developing in the country equally actively. The Civil work of the Polish Underground State was directed by established in 1940 Government Delegation for Poland, the main task of which was to maintain the continuity of the state institutions and to ensure normal functioning of the state. One of its branches was the Directorate of Civil Resistance, which was responsible for the protection and self-organisation of the society for resistance purposes, and the Directorate of Covert Resistance, which was supposed to conduct the ongoing struggle, undertaking sabotage and diversion activities.

Also the Polish communists, gathered around the Polish Workers' Party (1942) and created in the USSR Union of Polish Patriots (1943) tried to undertake covert operations. Their intensity increased in particular after repeated breaking off the relations with the Polish government-in-exile in London. As a refusal of the right of the government-in-exile and its

representatives in the occupied state to represent all Poles, the State National Council (1944) was established on Stalin's initiative, and then the Polish Committee of National Liberation – its executive body. They soon became the foundation of future, Provisional Government of National Unity (1945), which was controlled by the communists and took over the power in the already liberated country.